De minister in hechtenis… Maar de vragen zijn er nog steeds…

Van het ene moment op het andere werd een ministerie onthoofd. De minister tekende voor zijn ontslag en bovendien daarna ook voor beëindiging van zijn partijlidmaatschap en kandidatuur voor de aanstaande verkiezingen. Hoe het juridisch proces verder gaat verlopen kunnen we niet voorzien maar een terugkeer naar een ministerspost lijkt zeer onwaarschijnlijk. Hij had al een minder fraai verleden als minister, wat toentertijd ertoe leidde dat hij niet terug kon komen in het tweede kabinet H. Eman. Nu eindigt zijn tweede kans op deze wijze en het is te voorzien dat hij nooit meer de kans krijgt om te regeren.

Er moeten in Den Haag toch (ex-)politici te vinden zijn die het betreuren dat men zich door de huidige regering liet overtuigen dat hij terug moest komen op een ministerspost. De gebeurtenissen van de afgelopen week hebben de gedachte van velen bevestigd dat zijn partij een groot risico had genomen, vooral ook toen duidelijk werd dat hij zijn bureau had georganiseerd in de stijl van een groot nepotismefeest. Hij is daarin niet de enige en we zien geen enkele passende maatregel om dit verschijnsel een halt toe te roepen.

Maar, nu met deze situatie van een demissionair ministerie zonder stuurman, hoe staat het eigenlijk met de portefeuilles waarvan het absoluut noodzakelijk was dat hij die kreeg? De belangstelling zal zeker uitgaan naar arbeid en de toelating van vreemdelingen, maar wat is eigenlijk de stand van zaken op het gebied van energie, waar grote veranderingen werden aangekondigd? Gezien de huidige situatie, met een demissionair kabinet en de verkiezingen over minder dan twee maanden, mag men veronderstellen dat er voorlopig niets meer zal plaatsvinden op dit gebied. Een goed moment om te evalueren; per slot van rekening zitten we middenin de verkiezingscampagne.

Na bijna 7 jaar van twee kabinetten met dezelfde grote partij als sturende factor kunnen we een vergelijking maken en kijken wat er veranderd is of hetzelfde is gebleven. Wat is er bijvoorbeeld veranderd op het gebied van vernieuwbare energie? Niet veel, we kunnen niet eens zeggen dat er vooruitgang is geboekt. Zeven jaar geleden erfde men een park met zonnepanelen op het terrein van de raffinaderij waarvan vandaag de dag niet eens kan worden bevestigd dat die in gebruik is.

Volgens berichten die wij niet konden natrekken werd het park niet onderhouden en is mogelijk niet een meer verbonden met elektriciteitsproducent WEB Aruba NV. De cijfers die deze onderneming voortdurend publiceert lijken die indruk te bevestigen; de productie van zonne-energie is zo laag dat het onmogelijk is dat daar een redelijke bijdrage van het zonnepark bijzit. De productie van zonne-energie die WEB aangeeft is voortdurend om en nabij de 1 MW, op een totaal van meer dan 120 MW totale productie, waar ook nog eens de bijdrage van andere kleine producenten bijgeteld wordt. In feite lachwekkend als men beseft dat het park zelf goed zou zijn voor 7,5 MW aan geïnstalleerde capaciteit. Waarom zelfs in campagnetijd onze politici deze zaken niet aan de kaak stellen is een grote vraag. In ieder geval lijkt het er niet op dat we enige vooruitgang hebben geboekt met alternatieve energieproductie gedurende deze regering, integendeel.

Een ander relevant thema is het plan om over te stappen op het gebruik van aardgas in plaats van zware stookolie (heavy fuel oil; HFO). Meer dan twee jaar na de ondertekening van een geheim gehouden contract met de Amerikaanse gasonderneming Eagle LNG is er nog steeds niets te zien. Daarna werden de plannen nog spectaculairder, er kwam een waterstofproject bij dat tot op heden niet verder is gekomen dan die eerste fabelversie. Kennelijk wordt er helemaal geen aandacht besteed aan wat er in de wereld om ons heen gebeurt op het gebied van aardgas en waterstof, anders zou men wel beseffen dat het vestigen van grote bedrijven in deze sectoren op een klein eiland als Aruba niet bepaald als levensvatbaar wordt gezien. Zelfs de levering van gas en waterstof voor intern gebruik stuit op hindernissen, laat staan de mogelijkheden voor export daarvan.

Recentelijk heeft de minister die strafrechtelijk wordt vervolgd een bezoek gebracht aan Venezuela, zogenaamd een privé bezoek. Er waren echter geruchten dat hij gesprekken heeft gevoerd met vertegenwoordigers van de olie-industrie in dat land over een mogelijke samenwerking. Afgezien van het feit dat we niet weten of dit bezoek is gecoördineerd met de Nederlandse ambassade aldaar, is het de vraag wat dit voor optreden is. Dat een Arubaanse minister zomaar afreist naar een land dat momenteel bijna bezwijkt onder de internationale kritiek vanwege de verkiezingen die ontnomen zijn aan de oppositie, is ongehoord en onverantwoord te noemen. Het is te hopen dat hij namens ons geen ongewenste verplichtingen is aangegaan met het regime-Maduro. We zullen hem in ieder geval moeten houden aan de eigen bewoordingen dat het een privé bezoek was en dat Aruba hoe dan ook geen verplichtingen kent.

Dit alles leidt natuurlijk tot de vraag wat er nog aan positieve acties verwacht kan worden op het gebied van vernieuwbare energie. Met de arrestatie en het aftreden van de minister wordt het moeilijk voor wie dan ook om de rol op zich te nemen van woordvoerder voor de plannen op dit specifieke gebied, als het al mogelijk zou zijn om met enige overtuiging iets zinvols naar voren te brengen. De situatie heeft ook gevolgen voor de verkiezingscampagne waar mogelijke ontwikkelingen op het raffinaderijterrein nauw verbonden zijn met de ontwikkelingsplannen voor San Nicolas. Zonder enige zekerheid over de toekomst van het raffinaderijterrein is er ook geen zekerheid voor de mogelijke investeringen in het commercieel centrum van San Nicolas, met als voorwaarde het krijgen van toegang tot de waterkant ter hoogte van dit centrum. Tenslotte blijft de vraag bestaan wat er gaat gebeuren met de uitgebreide staf van de vertrokken minister, die met hem waren meegekomen en ook met hem zouden vertrekken. Eerst zien, dan geloven.

Raad van State heeft advies uitgebracht ter gelegenheid van de 70ste verjaardag van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden

Gisteren heeft de Raad van State (Raad van State van het Koninkrijk) een spontaan advies uitgebracht ter gelegenheid van de 70e verjaardag van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden. Dit advies werd gepresenteerd aan de Nederlandse premier, Dick Schoof, en staatssecretaris Zsolt Szabó.

In dit advies schetst de Raad van State twee principes voor de toekomst van het Koninkrijk der Nederlanden: "constructieve samenwerking en wederzijdse bijstand" en "bijdragen aan meer evenwichtige relaties en wederzijds begrip." Het adviseert de partners van het Koninkrijk om deze principes als leidraad in hun handelen te gebruiken.

Deze twee principes werden uitgewerkt in een analyse en aanbevelingen die zich richten op verschillende kwesties die een belangrijke rol binnen het Koninkrijk spelen, zoals het waarborgen van mensenrechten, goed bestuur, de Consensuswetten van het Koninkrijk en andere wederzijdse overeenkomsten als basis voor samenwerking.

Om meer balans in de relaties te bereiken, doet de Raad van State voorstellen om het democratische tekort te verminderen en suggesties voor een systeem om bepaalde administratieve geschillen tussen het Koninkrijk en de landen te reguleren via een onafhankelijke instantie.

De Raad van State benadrukt dat het Koninkrijk zorgt voor goed bestuur en respect voor mensenrechten, en adviseert om de samenwerking vooral te richten op onderwijs en armoedebestrijding om te werken aan een actieve burgermaatschappij en een goed opgeleide, werkende bevolking.

Het orgaan legt uit dat het belangrijk is om op structurele basis samen te werken en overeenkomsten te formaliseren. Dit gebeurt onder andere via de zogenaamde consensuswetgeving. Het benadrukt dat de Nederlandse instellingen vaak als te dominant worden ervaren, wat betekent dat er een gebrek aan echte consensus is.

Om deze reden benadrukken ze het belang van het maken van afspraken over besluitvorming betreffende de consensuswetten van het Koninkrijk: afspraken waarbij de betrokkenheid en consensus van de Caribische landen tijdens het wetgevingsproces worden gewaarborgd.

De Raad van State geeft ook aan dat, om de verhoudingen in balans te brengen, zij voorstellen om alle inwoners met de Nederlandse nationaliteit in de Caribische landen het actieve stemrecht voor de Tweede Kamer te verlenen. Ze suggereren dat dit het gevoel van gelijkheid kan vergroten. Het stemrecht kan leiden tot meer begrip tussen de landen en een betere basis voor samenwerking.

Tot slot pleit het orgaan voor het injecteren van nieuwe energie in het ontwerpen van een regeling voor geschillenbeslechting tussen de landen en doet het concrete voorstellen in zijn advies. Het legt uit dat de Statuten sinds 2010 een verplichting bevatten om een mechanisme voor geschillenbeslechting tussen de landen en het Koninkrijk te creëren. Echter, 14 jaar later is er nog steeds geen dergelijke regeling en blijft het ontwerp zelf een punt van controverse.